

Dosarul nr. 2ra-483/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O.Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Danilov, I.Cotruță, I.Secieru)

D E C I Z I E

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Andrei Zlobin,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Zlobin
împotriva Ministerului Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire
la constatarea încălcării drepturilor prevăzute de art. 8 CEDO și repararea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 3 decembrie 2018, Andrei Zlobin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire
la constatarea încălcării drepturilor prevăzute de art. 8 CEDO și repararea prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii a indicat că prin decizia din 6 iunie 2017 a administrației
Penitenciarului nr. 13 mun. Chișinău, a fost sancționat disciplinar prin suspendarea
dreptului la întreprinderi de scurtă și lungă durată pe un termen de 3 luni.

La 8 iunie 2017, fiind deținut în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, a depus o
plângere în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat anularea
sanctiunii disciplinare din 6 iunie 2017 emisă de administrația Penitenciarului nr. 13
mun. Chișinău cu privire la suspendarea dreptului la întreprinderi de scurtă și lungă
durată pe un termen de 3 luni, astfel contestând actele instituției care pun în executare
hotărârile judecătorești de condamnare.

Prin încheierea irevocabilă din 14 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru, a fost admisă plângerea condamnatului Andrei Zlobin, s-a declarat nulă
decizia din 6 iunie 2017 a administrației Penitenciarului nr. 13 Chișinău prin care
condamnatului Andrei Zlobin i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de
suspendarea dreptului de întreprinderi de scurtă și lungă durată pe un termen de 3 luni.

A susținut că decizia din 6 iunie 2017 a administrației Penitenciarului nr. 13
Chișinău prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de suspendarea

dreptului de întrevederi de scurtă și lungă durată pe un termen de 3 luni și care a fost anulată printr-o hotărâre judecătorească, constituie un act de violare a art. 8 CEDO fiind încălcat dreptul condamnatului la întrevederi.

A menționat că fiind privat de dreptul său la întrevederi pe un termen de 3 luni, care își execută pedeapsa maximă, prin acțiunile ilegale ale administrației Penitenciarului nr. 13, mun. Chișinău i-au fost cauzate prejudicii morale ireparabile, deoarece nu se face posibil a întoarce timpul înapoi pentru remedierea și survenirea circumstanțelor deja trecute, retrăirile impuse ilegal și pierderea din încrederea în legalitatea acțiunilor reprezentanților autorităților statului.

A solicitat Andrei Zlobin admiterea acțiunii, constatarea violării drepturilor prevăzute de art. 8 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale, încasarea din contul statului Republica Moldova în beneficiul lui Andrei Zlobin a despăgubirii în mărime de 5 000 de euro cu titlu de compensație pentru prejudiciul material și moral cauzat prin violarea art. 8 CEDO în urma limitării drepturilor persoanei deținute la întrevederi cu persoanele apropiate.

Prin hotărârea din 6 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial, s-a constatat încălcarea dreptului lui Andrei Zlobin garantat de art. 8 CEDO cauzat prin încălcarea dreptului la întrevedere, s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerul Justiției în beneficiul lui Andrei Zlobin a prejudiciului moral în mărime de 60 000 de lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a casat integral hotărârea din 6 iunie 2019 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25 ianuarie 2020, Andrei Zlobin a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, la examinarea cauzei instanța de apel a depășit împuternicirile și a dat o apreciere nouă a încheierii din 14 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel greșit a concluzionat că, sancțiunea aplicată sub formă de suspendare a dreptului de a avea întrevederi pe o anumită perioadă, se datorează comportamentului ilicit a lui Andrei Zlobin.

A solicitat Andrei Zlobin admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 6 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 3 decembrie 2019, care a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 13 ianuarie 2020 (f.d.104). Astfel, recursul declarat de Andrei Zlobin prin intermediul oficiului poștal la data de 25 ianuarie 2020, este în termen (f.d.112).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 12 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 2 martie 2020, reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor și Ministerul Justiției, Sveatoslav Pascalov, a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Andrei Zlobin.

Prin încheierea din 3 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Andrei Zlobin, s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul declarat de Andrei Zlobin în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea admiterii recursului, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Conform art. 118 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 169 alin. (1) lit. b), alin. (2) și (3) Cod de executare, condamnatului i se garantează dreptul la apărarea și respectarea de către instituția sau organul care asigură executarea pedepsei a demnității, drepturilor și libertăților pe care le are, inclusiv de a nu fi supus la tortură și nici la pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, precum și, indiferent de consimțământul său, unei experiențe medicale sau științifice care îi pune în pericol viața sau sănătatea, beneficiind, după caz, de măsuri de protecție din partea statului. Condamnatul are și alte drepturi prevăzute de legislație. Exercițarea drepturilor persoanelor condamnate nu poate fi îngădită decât în limitele și în condițiile prevăzute de prezentul cod, de Codul de procedură penală și

de alte legi și determinate de modul și de condițiile de executare a pedepsei penale concrete.

Iar conform art. 213 Cod de executare, condamnatul are dreptul la întreveneri de scurtă și de lungă durată, care se acordă în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de Statutul executării pedepsei de către condamnați. În cazurile prevăzute de prezentul cod, conform dispoziției șefului penitenciarului, întrevenerile de lungă durată pot avea loc în afara penitenciarului, cu dreptul de locuire a condamnatului împreună cu membrii familiei. Întrevenerile de scurtă durată cu soțul, rudele până la gradul al IV-lea inclusiv, iar în cazurile prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnați, cu aprobarea scrisă a șefului instituției penitenciare, cu o altă persoană indicată de condamnat se acordă pe o durată de 1–4 ore. Aceste întreveneri se desfășoară în spații special amenajate, sub supravegherea vizuală sau prin intermediul sistemelor video de către reprezentanții administrației instituției penitenciare. Întrevenerile de lungă durată cu soțul, părinții, copiii, frații, surorile, bunicii și nepoții condamnatului, iar în cazurile prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnați, având aprobarea scrisă a șefului instituției penitenciare, cu o altă persoană indicată de condamnat se acordă pe o durată de la 12 ore la 3 zile. Condamnatul achită cheltuielile suportate de către instituția penitenciară în legătură cu întrevenerile de lungă durată. Condamnatul are dreptul la o întrevenerire de scurtă durată pe lună și la o întrevenerire de lungă durată pe trimestru. Întreveneri de lungă durată nu se acordă condamnatului: a) căruia i-a fost suspendat dreptul la întreveneri de lungă durată; b) care a fost transferat în regim inițial în calitate de sancțiune disciplinară; c) la detențiune pe viață aflat în regim inițial.

Prin decizia din 6 iunie 2017 a Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Andrei Zlobin ca condamnat și deținut a fost sancționat cu suspendarea dreptului la întreveneri de scurtă și lungă durată pe un termen de 3 luni.

Prin încheierea irevocabilă din 14 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă plângerea condamnatului Andrei Zlobin, s-a declarat nulă decizia din 6 iunie 2017 a administrației Penitenciarului nr. 13 Chișinău prin care condamnatului Andrei Zlobin i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de suspendarea dreptului de întreveneri de scurtă și lungă durată pe un termen de 3 luni.

Înaintând prezenta acțiune în instanța de judecată, Andrei Zlobin a solicitat constatarea dreptului său garantat de art. 8 CEDO cauzat prin limitarea de către administrația Penitenciarului nr. 13 Chișinău de a avea întreveneri cu persoanele apropiate.

Fiind investită cu judecarea pricinii în fond, prin hotărârea din 6 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial și s-a constatat încălcarea dreptului lui Andrei Zlobin prevăzut de art. 8 CEDO, prin limitarea dreptului de a avea întreveneri.

Instanța de apel, judecând pricina în ordine de apel, prin decizia din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a admis apelul declarat de Ministerul Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor, a casat hotărârea din 6 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În favoarea acestei soluții instanța de apel a reținut că, aplicarea sancțiunii în forma de suspendare a dreptului de a avea întreveneri pe o anumită perioadă se datorează comportamentului ilicit și atitudinii neglijente a lui Andrei Zlobin față de obligațiile stabilite prin Codul de executare și Statutul executării pedepsei de către

condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2006, și anume depistarea telefonului mobil de tip ceas.

Verificând legalitatea deciziei contestate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, instanța de apel, la examinarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate la actele pricinii.

Potrivit art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție prin prisma normei enunțate relevă ca corectă concluzia primei instanțe precum că probele anexate la materialele cauzei demonstrează cu certitudine faptul că Andrei Zlobin, în perioada detenției în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, a fost lipsit de dreptul la întrevvedere de scurtă și lungă durată pe un termen de 3 luni de către administrația penitenciarului.

În acest sens se reține că, prin încheierea irevocabilă din 14 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă plângerea lui Andrei Zlobin și s-a declarat nulă decizia șefului Penitenciarului nr. 13 Chișinău din 6 iunie 2017 prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub forma de suspendarea dreptului la întrevederi de scurtă și lungă durată pe un termen de 3 luni.

Ca urmare, instanța de apel, contrar prevederilor art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dat apreciere faptului că sancțiunea aplicată în privința lui Andrei Zlobin în formă de suspendare a dreptului de a avea întrevederi se datorează comportamentului ilicit și atitudinii neglijente a acestuia, atât timp cât prin actul judecătoresc irevocabil din 14 septembrie 2017 a fost deja examinată legalitatea aplicării sancțiunilor de către administrația Penitenciarului nr. 13 Chișinău față de Andrei Zlobin, acestea fiind anulate. Mai cu seamă că prin aceeași încheiere din 14 septembrie 2017 au fost constatate circumstanțele care afectează legitimitatea aplicării deciziilor de sancționare disciplinare adoptate de administrația Penitenciarului nr. 13 Chișinău la 6 iunie 2017 și care au drept efect nulitatea acesteia.

Prin urmare, este evident că Andrei Zlobin în mod neîntemeiat a fost privat de a avea întrevederi de scurtă și lungă durată pentru o perioadă de 3 luni de dreptul unei persoane private de libertate de a păstra legătura cu membrii familiei sale.

Conform art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.

În sensul art. 8 CEDO, Curtea a statuat că, o parte esențială a dreptului unei persoane private de libertate la respectarea vieții de familie constă în sprijinirea acesteia în vederea menținerii legăturii cu rudele sale apropiate (cauza Messina împotriva Italiei (nr. 2), pct. 61).

Curtea a acordat o importanță deosebită recomandărilor Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante,

în care a subliniat că regimurile de executare a pedepselor privative de libertate de lungă durată „ar trebui să vizeze compensarea într-un manieră pozitivă și proactivă a efectelor de desocializare ale pedepsei privative de libertate”

De asemenea, restricțiile precum limitarea numărului de vizite din partea familiei, supravegherea acestor vizite și impunerea persoanei private de libertate a unui regim special de detenție sau a unor aranjamente speciale de vizită constituie o ingerință în drepturile garantate acesteia la art. 8 CEDO.

În altă ordine de idei, instanța de recurs consideră că mărimea compensației stabilită de către prima instanță în mărime de 60 000 de lei este una rezonabilă, echitabilă și suficientă pentru prejudiciul moral suferit de către Andrei Zlobin, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale, starea de stres și frustrare cauzată recurentului.

Din aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Andrei Zlobin cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), alin. (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Andrei Zlobin.

Se casează decizia din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 6 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Zlobin împotriva Ministerului Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la constatarea încălcării drepturilor prevăzute de art. 8 CEDO și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Nicolae Craiu